

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา ชั่วโมง 8 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหาสาระ	เวลา (ชั่วโมง)
ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	ท 1.1 ม.4-6/1 ท 1.1 ม.4-6/2	- หลักการอ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง - หลักการอ่านตีความ - ข้อมูลพื้นฐานเรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ตอน ขุนช้างถวาย ฎีกา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การสรุปสาระสำคัญเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	ท 1.1 ม.4-6/2 ท 1.1 ม.4-6/6 ท 1.1 ม.4-6/7	- หลักการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองและการอ่าน ตีความ - ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุน ช้างถวายฎีกา	3
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์ ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	ท 1.1 ม.4-6/3 ท 1.1 ม.4-6/5 ท 5.1 ม.4-6/1 ท 5.1 ม.4-6/4	- มโนทัศน์การวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดี - การวิเคราะห์ตัวละครใน เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การประเมินคุณค่า วรรณคดี เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา	ท 5.1 ม.4-6/2 ท 5.1 ม.4-6/3	- คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา - คุณค่าทางด้านสังคม วัฒนธรรมในเรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอน ขุนช้างถวาย ฎีกา	2

หมายเหตุ : แผนที่ยังเข้าพิจารณา ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การวิเคราะห์วิจารณ์ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

แบบฟอร์มแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ-นามสกุล.....นายธีระวีร์ วีรพิชรากร.....โรงเรียน.....โยธินบูรณะ.....สังกัด.....สพม.กท.1.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ภาษาไทย.....ระดับชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 6.....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้.....ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา.....เวลา.....8.....ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....3.....เรื่อง.....การวิเคราะห์วิจารณ์ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา.....เวลา.....2.....ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นวรรณคดีนิทานที่เชื่อว่ามีเค้าโครงเกิดขึ้นจริงในสมัยอยุธยา เป็นวรรณคดีที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดกลอนสุภาพ ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา เป็นเรื่องราวความขัดแย้งที่แย่งชิงนางวันทอง โดยขอให้พระพันวษาทรงตัดสิน พระวันวษาให้นางวันทองเป็นผู้เลือกแต่ไม่สามารถเลือกได้ จึงทำให้ถูกตัดสินประหารชีวิต ข้อคิดสำคัญที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีเรื่องดังกล่าว คือ บทเรียนเรื่องความรัก และโทษของการแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์ หุนหันพลันแล่นมากกว่าการใช้เหตุผล การศึกษาเรื่องขุนช้างขุนแผนจะช่วยให้นักเรียนเห็นตัวอย่างของการแก้ปัญหา โดยขาดการไตร่ตรอง รวมทั้งเห็นความสัมพันธ์ของวรรณคดีกับคุณค่าด้านสังคมวัฒนธรรม

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ไขปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท 1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นใหม่ อย่างมีเหตุผล

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้ 4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของ ตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วย ภาษาของ ตนเองพร้อมยกตัวอย่าง ประกอบได้

2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ 2.1 คิดพื้นฐาน

พฤติกรรมบ่งชี้ 2. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของส่วนประกอบของ ข้อมูลในบริบทต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 2.2 คิดสูง

พฤติกรรมบ่งชี้ 2. คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อ นำไปสู่การประยุกต์ สร้างสิ่งใหม่ในทางบวก เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1 ใฝ่เรียนรู้

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายพฤติกรรมสำคัญของตัวละครที่ปรากฏในวรรณคดีที่ศึกษาได้ (K)

เขียนสรุปการวิเคราะห์วิจารณ์ในรูปแบบแผนผังความคิดได้ (S)

เขียนวิจารณ์ตัวละครที่สนใจโดยอธิบายเหตุผลและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองได้ (S)

สังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีโดยเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

กระตือรือร้นในการเรียนรู้และสร้างสรรค์ชิ้นงาน (A)

6. เนื้อหาสาระ

4.1 เรื่องย่อขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

หลังจากที่ขุนช้างแพ้วความพระไวยหรือพลายงาม พระไวยมีความคิดถึงแม่จึงไปรับนางวันทองมาอยู่ด้วย ขุนช้างติดตามไป แต่พระไวยไม่ยอมให้ขุนช้างจึงถวายฎีกา พระพันวษาจึงตรัสให้นางวันทองเลือกว่าจะอยู่กับใคร นางมีความลังเลเลือกไม่ได้ว่าจะอยู่กับใคร พระพันวษารู้จึงรับสั่งให้ประหารชีวิต แต่พระไวยจะขอภัยโทษได้แล้ว แต่ด้วยเคราะห์ของนางวันทอง ทำให้เพชรฆาตเข้าใจผิดจึงประหารนางเสียก่อน

4.2 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

1) ความรักที่สำคัญ คือ การรักตนเอง นางวันทอง หรือนางพิมพิลาไลยเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าการให้ความรักแก่ทุกคน จนลืมรักตนเอง ทำให้ตนเองได้รับความ

4.3 คุณค่าของเรื่องขุนช้างขุนแผน

เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกาเป็นวรรณคดีที่นอกจากจะสะท้อนให้เห็นข้อคิดที่ปรากฏผ่านบุคลิกลักษณะของตัวละคร และคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์แล้ว ยังสะท้อนให้เห็นคุณค่าทางด้านสังคมวัฒนธรรม ทั้งในด้านการเมืองการปกครองในสมัยก่อน ค่านิยม ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถาของชาวลี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นภูมิหลังและวัฒนธรรมของไทยตั้งแต่ในอดีต

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วรรณคดีและวรรณกรรม ม.6 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์
- 2) สื่อนำเสนอ power point เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา
- 3) มิวสิควิดีโอ ถ้าเลือกได้ ของแก้ม วิชญาณี เปียกลิ่น
- 4) สื่อวีดิทัศน์การสอนเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา”
- 5) แบบทดสอบเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

8. วิธีการดำเนินกิจกรรม ตามแนวคิด Active Learning

(แนวคิด/รูปแบบการสอน/วิธีการสอน : การสอนวรรณคดีตามแนวคิดทฤษฎีการตอบสนองต่อผู้อ่าน (The Reader Response Theory) ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความเข้าใจในขั้นต้น 2) ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ 3) ขั้นเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ 4) ขั้นให้และรับข้อมูลป้อนกลับ 5) ขั้นทบทวนและเขียนตอนสนอง (พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547))

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความเข้าใจในขั้นต้น

๑. ให้นักเรียนพิจารณาบทประพันธ์จากเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา เนื้อความว่า

“ขอบจิตพ้องจิตคะนึ่งตรอง อันตัวน้องมลทินหาสิ้นไม่
ประหนึ่งว่าวันทองนี้สองใจ พบไหนก็เป็นแต่เช่นนั้น”

๒. นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูใช้คำถามนำว่า บทประพันธ์ดังกล่าวเป็นคำพูดของใคร มีสาระสำคัญเกี่ยวกับอะไร (แนวคำตอบ เป็นคำพูดของวันทองที่กำลังกล่าวเตือนสติขุนแผนว่า ตนเองถูกชาวบ้านประณามว่าเป็นหญิงสองใจ) จากนั้นครูใช้คำถามพัฒนาการคิดให้นักเรียนอภิปรายว่า ตัวละครมีอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร (แนวคำตอบ: ตัวละครกำลังรู้สึกน้อยใจ อับอาย)

๓. นักเรียนร่วมกันพิจารณาและสืบค้นบทประพันธ์ที่สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกของนางวันทองเพิ่มเติมผ่านการใช้เทคนิคซุบซิบปรึกษา (Buzz group) โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คนตามแถวที่นั่ง จากนั้นสืบค้นบทประพันธ์จากหนังสือเรียนวรรณคดีที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของนางวันทอง และอธิบายว่าบทประพันธ์นั้นบ่งบอกอารมณ์ใดของนางวันทอง

(แนวคำตอบ เช่น บทประพันธ์ที่ว่า

“คิดคะนึ่งเตลึงเตลานอก ดังตัวตกพระสุเมรุภูผา
ให้อุจจ้ออันตันอุรา เกรงผิดกายหน้าก็สุดคิด
จะว่ารักขุนช้างกระไรได้ ที่จริงใจมิได้รักแต่สักหนิด
รักพ่อลูกห่วงดังดวงชีวิต แม้นทูลผิดจะพิโรธไม่โปรดปราน”

นางวันทองตกใจกลัวมากเมื่ออยู่ต่อหน้าพระพันวษา ในใจคิดเสมอว่าไม่เคยรักขุนช้าง รักขุนแผนและจมน้ำไว้อย่างเดียวทั้งสองจะได้รับความผิดและถูกพระพันวษาโกรธ)

ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์

๔. ให้นักเรียนรับชมและพิจารณามิวสิควิดีโอเพลง “ถ้าเลือกได้” ของศิลปิน แก้ม วิชญาณี (วิดีโอตามลิงก์ <https://www.youtube.com/watch?v=c1LWRZjTYxA>) ซึ่งเป็นเพลงไทยสากลร่วมสมัยกับนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาและอภิปรายว่า ประสบการณ์ชีวิตของตัวละครในมิวสิควิดีโอเกี่ยวกับ

ประสบการณ์ชีวิตของวันทองมีความเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร (แนวคำตอบ เชื่อมโยงใกล้เคียงกัน เนื่องจาก นางเอกมีวิศิตีโอดูกตราน้ำว่าเป็นคนไม่ดี เหมือนวันทองที่ถูกตราน้ำว่าสองใจ)

๕. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า หากนักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับวันทองที่ถูกตราน้ำว่าเป็นคนไม่ดี นักเรียนจะอย่างไร เพราะอะไร (แนวคำตอบ เช่น แสดงจุดยืนว่ารักเดียวใจเดียว เพราะยึดมั่นในความรักของตนเอง)
๖. ครูนำเสนอและทบทวนมโนทัศน์เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น โดยใช้คำถามทบทวนความเข้าใจ
๗. ครูใช้คำถามพัฒนาการคิด โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า “จุดจบของนางวันทอง เป็นความผิดของใคร?” และเพราะอะไรจึงคิดเช่นนั้น (แนวคำตอบ เช่น จมื่นไวย เพราะ จมื่นไวยรู้ว่าไม่ปรึกษาพระพันวษา ขุนแผน เพราะว่าเป็นผู้ใหญ่ แต่ไม่ห้ามปราม พระพันวษา เพราะที่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ)

ขั้นเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์

๘. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4-6 คน จากนั้นให้นักเรียน “ใครฆ่าวันทอง” โดยผ่านการระดมสมอง โดยดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้
 - 8.1 ครูนำเสนอมคำถามพัฒนาการคิดใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย
 - 1) “มันเกิดเหตุทั้งนี้ก็เพราะหญิง” จริงหรือไม่ อย่างไร?
 - 2) ในเรื่องนี้ใครบ้างที่เป็นคนดี จงอธิบาย?
 - 3) ในเรื่องนี้ใครบ้างที่เป็นคนไม่ดี จงอธิบาย?
 - 4) ใครบ้างมีส่วนที่ทำให้วันทองต้องตาย จงอธิบาย?
 - 8.2 นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยทบทวนประเด็น และกระตุ้นให้นักเรียนคิดผ่านคำถามหลักที่อภิปราย
 - 8.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความคิดเห็นในรูปแบบแผนผังความคิด โดยครูเตรียมกระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาสีให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
9. ครูอธิบายรายละเอียดการนำเสนอผลงานกลุ่มในคาบเรียนต่อไป พร้อมทั้งให้นักเรียนศึกษาทบทวนเนื้อหาจากวิดีโอสรุปบทเรียนที่ผู้สอนจัดทำขึ้น
(ลิงก์ <https://www.youtube.com/watch?v=yccXF8R9 Sbs&list=PL1 4 RBMIUC7 R7 gx2 uhgRxn-S4ybeF8wjMy&index=19>)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นให้และรับข้อมูลป้อนกลับ

๑๐. ให้นักเรียนศึกษาผลการวิเคราะห์และอภิปรายในกิจกรรม “ใครฆ่าวันทอง” จากแต่ละกลุ่ม ผ่านเทคนิค Gallery Walk โดยนักเรียนจดบันทึกข้อคิดที่ได้จากตัวละครลงในสมุด
๑๑. นักเรียนและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนมุมมองการวิเคราะห์ตัวละครแต่ละตัว โดยครูให้ข้อมูลป้อนกลับผลการวิเคราะห์ และชื่นชมผลงานของนักเรียน

ขั้นตอนทบทวนและตอบสนอง

๑๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของตัวละครที่ปรากฏในเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา จากนั้นทำแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๑๓. ครูนำเสนอและอธิบายรายละเอียดงาน “วรรณคดีมีชีวิต” โดยให้นักเรียนเลือกตัวละครที่สนใจจำนวน 1 ตัวละคร จากนั้นให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์บุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละคร และเชื่อมโยงกับบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร พร้อมทั้งบอกข้อคิดที่ได้จากตัวละคร
๑๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคุณค่าของการศึกษาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา โดยถามว่า “บทเรียนชีวิตจากตัวละคร ยังใช้สอนใจเราได้หรือไม่” (แนวคำตอบ ยังใช้ได้ในปัจจุบัน เพราะสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมทั่วไปของมนุษย์)
๑๕. ให้นักเรียนอภิปรายและสังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา ผ่านเทคนิค Exit ticket โดยใช้คำถามนำการอภิปรายและให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นว่า “บทเรียนจากตัวละคร สอน/ให้ข้อคิดอะไรแก่ตัวเรา

รายการอ้างอิง

พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายพฤติกรรมสำคัญของตัวละครที่ปรากฏในวรรณคดีที่ศึกษาได้ (K)	ประเมินการจดบันทึก	แบบประเมินการจดบันทึก	ระดับดีขึ้นไป
- เขียนสรุปการวิเคราะห์วิจารณ์ในรูปแบบแผนผังความคิดได้ (S)	ประเมินการเขียนแผนผังความคิดกิจกรรมใคร่ครวญทอง	แบบประเมินแผนผังความคิด	ระดับดีขึ้นไป
- สมรรถนะสำคัญในด้านความสามารถในการคิด (คิดพื้นฐาน)			
- เขียนวิจารณ์ตัวละครที่สนใจโดยอธิบายเหตุผลและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองได้ (S)	ประเมินชิ้นงาน “วรรณคดีมีชีวิต”	แบบประเมินชิ้นงานวรรณคดีมีชีวิต	ระดับดีขึ้นไป
- สมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร			

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สมรรถนะสำคัญในด้าน ความสามารถในการคิด(คิด ขั้นสูง) สังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จาก วรรณคดีโดยเชื่อมโยงกับการ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ (A)	ประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมิน การตอบคำถาม	ระดับดีขึ้น
กระตือรือร้นในการเรียนรู้และ สร้างสรรค์ชิ้นงาน (A)	ประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับผ่านขึ้นไป

10. บันทึกหลังการสอน

1) ผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ในด้านการกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นสร้างความเข้าใจในขั้นต้น นักเรียนสามารถตอบคำถามและอภิปรายความรู้ตามบทประพันธ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมในคาบเรียนก่อนหน้า ขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ค่อนข้าง
สนใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนหญิง เนื่องจากนักเรียนเกิดความรู้สึกและอารมณ์ร่วมกันตัวละคร อย่างไรก็ตาม
ในการค้นหาคำตอบที่สอดคล้องกับอารมณ์ของนางวันทอง ในขั้นเรียนใช้เวลาค่อนข้างนาน (ประมาณ 5-10 นาที ขึ้นอยู่กับความสามารถของชั้นเรียน)

ในขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ พบว่า สื่อการเรียนรู้ที่ใช้สามารถกระตุ้นและจูงใจนักเรียนได้ดี เนื่องจากมีสื่อกวีตี่ให้นักเรียนรับชมมาจากละครโทรทัศน์ที่ร่วมสมัยและตรงกับประสบการณ์ของผู้เรียน ทำให้นักเรียนตื่นตัวและเชื่อมโยงคำตอบได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงสามารถอภิปรายความคล้ายคลึงระหว่างนางวันทอง กับตัวละครเรณูในละครเรื่องกรงกรรมได้อย่างชัดเจน ว่าถูกตราหน้าว่าเป็นคนไม่ดี

ชั้นเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถอภิปรายและทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในต้นคาบ ได้มีกิจกรรม
ซุบซิบปริศนา ซึ่งเป็นการระดมสมองอย่างไม่เป็นทางการมาก่อนแล้ว ทำให้เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มอภิปรายในขั้นนี้จึงสามารถ
อภิปรายได้อย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันการกำหนดให้นักเรียนสรุปความคิดในรูปแบบแผนผังทำให้นักเรียนสามารถจัดระบบ
ความคิดได้อย่างชัดเจน ทำให้การอภิปรายอยู่ในประเด็นและครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนด ในกรณีห้องที่มีความศักยภาพ
สูง นักเรียนสามารถสรุปความคิดได้รวดเร็ว ทำให้มีเวลาได้ตรวจสอบเนื้อหาความถูกต้อง ขณะที่ห้องที่มีศักยภาพรองลงมา
ครูผู้สอนจำเป็นต้องกระตุ้นและเป็นผู้ช่วย โดยใช้คำถามนำในการคิด เช่น ตัวละครนี้เขามีบทบาทอย่างไรบ้าง? นักเรียนคิดว่าความดีคืออะไร นักเรียนคิดว่าเขาเป็นคนไม่ดีจริงหรือไม่

ขั้นให้และรับข้อมูลป้อนกลับ ในช่วงต้น นักเรียนมีพฤติกรรมในลักษณะส่งตัวแทนแยกกันไปจด และนำกลับมา
แลกเปลี่ยนกัน ซึ่งอาจทำให้เรียนรู้ได้ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น ครูจึงต้องอธิบายกติกา และแนวทางในการทำกิจกรรมเพิ่มเติม
ว่าจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม Gallery Walk คือ ต้องการให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง หลังจากที่ได้อธิบาย
นักเรียนจึงเรียนรู้ไปตามกิจกรรมที่กำหนด ในขั้นนี้ระหว่างการทำแบบทดสอบ

ขั้นทบทวนและเขียนตอนสนอง ในกรณีชั้นเรียนที่ศักยภาพสูง นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบทดสอบ และอธิบายความคิดของตนได้อย่างชัดเจน แต่ในกรณีที่ใช้กับห้องเรียนที่มีพื้นฐานอ่อน นักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นใช้เวลาในการคิดนาน จึงปรับกิจกรรมโดยให้ครูผู้สอนเป็นคนถามนำ และให้นักเรียนแต่ละแถวช่วยกันแสดงความคิดเห็น สำหรับการเขียนสังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี ผ่านเทคนิค Exit ticket พบว่า นักเรียนสามารถสังเคราะห์ข้อคิดด้วยตนเองได้ โดยมีประเด็นครอบคลุมอยู่ใน 2 หัวข้อสำคัญ คือ การรักตนเอง และการมีสติ โดยนักเรียนสามารถอธิบายเชื่อมโยงได้ชัดเจน

ผลการจัดการเรียนรู้ในด้านผลลัพธ์จากการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้สรุปและระบุพฤติกรรมสำคัญได้อย่างครบถ้วน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากในชั้นเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์นักเรียนในแต่ละกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกัน ขณะเดียวกัน กิจกรรม Gallery Walk ช่วยให้นักเรียนได้พิจารณาและสรุปประเด็นครบถ้วน

ผลลัพธ์ในด้านการเขียนสรุปการวิเคราะห์วิจารณ์ในรูปแบบแผนผังความคิด พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด และมีผลงานในระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์ทุกกลุ่ม โดยนักเรียนสามารถเขียนสรุป อธิบาย และเชื่อมโยงความคิดในแต่ละประเด็นได้อย่างสอดคล้อง

ผลลัพธ์ในด้านการเขียนวิจารณ์ตัวละครที่สนใจโดยอธิบายเหตุผลและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองได้ พบว่า นักเรียนจำนวน 63 คน จากจำนวนผู้เรียนที่จัดการเรียนรู้ 70 คน มีผลงานการเขียนวิจารณ์ในระดับดีขึ้นไป ขณะที่นักเรียน 7 คน มีผลงานต่ำกว่าเกณฑ์ โดยจุดควรพัฒนา คือ การเขียนอธิบายเชื่อมโยงเนื้อเพลง จึงให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน และให้นักเรียนกลับไปพัฒนางานเขียนใหม่

ผลลัพธ์ในด้านการสังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีโดยเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า นักเรียนทุกคนสามารถเขียนสังเคราะห์ข้อคิดได้ เนื่องจากในการเขียนผ่านเทคนิค exit ticket เป็นการเขียนสรุปมโนทัศน์ความรู้แบบสั้น ๆ ขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้จากในวรรณคดีกับประสบการณ์ในชีวิตของนักเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว จึงทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงและสังเคราะห์ข้อคิดได้

ผลลัพธ์กระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการเรียนรู้และสร้างสรรค์ชิ้นงาน พบว่า นักเรียนในชั้นเรียนทุกคนสามารถทำงานในชั้นเรียนได้เสร็จสิ้นตามที่กำหนด ขณะที่ในการทำงานเขียนวิจารณ์ นักเรียนทุกคนสามารถเขียนวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครโดยเชื่อมโยงกับบทประพันธ์ในตอนที่ได้ศึกษาได้ ขณะที่นักเรียนจำนวน 63 คนสามารถสืบค้นเนื้อเพลงจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (เช่น อินเทอร์เน็ต) และนำมาเขียนอธิบายเชื่อมโยงได้ แต่นักเรียนอีก 7 คน สามารถสืบค้นเนื้อเพลงได้ แต่ขาดการเขียนอธิบายเชื่อมโยง

2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดการเรียนรู้

- นักเรียนใช้ระยะเวลานานในการสืบค้นพบประพันธ์ที่สะท้อนอารมณ์ของตัวละครนางวันทอง
- นักเรียนสับสนเกี่ยวกับประเด็นของแผนผังที่ใช้ในการสรุปความคิด
- นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบได้ แต่ไม่อาจสามารถอธิบายวิธีคิดในการตอบได้

3) สาเหตุของปัญหา/อุปสรรคที่พบในการจัดการเรียนรู้

- ปัญหา นักเรียนใช้ระยะเวลานานในการสืบค้นพบประพันธ์ที่สะท้อนอารมณ์ของตัวละครนางวันทอง เกิดจากสาเหตุสำคัญ คือ นักเรียนลืมนำหนังสือเรียนมาเรียน นักเรียนขาดเรียนในคาบเรียนก่อนหน้า จึงทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมได้

- ปัญหานักเรียนสับสนเกี่ยวกับประเด็นของแผนผังที่ใช้ในการสรุปความคิด เนื่องจากนักเรียนจำชื่อแผนผังที่ใช้ในการสรุปความคิดสลับกัน

- ปัญหา นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบได้ แต่ไม่อาจสามารถอธิบายวิธีคิดในการตอบได้ เนื่องจากนักเรียนเชื่อมโยงความคิดไม่ถูก นักเรียนขาดเรียนในคาบเรียนก่อนหน้า มีพื้นฐานอ่อน

4) วิธีการแก้ไขหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน

- ปัญหา นักเรียนใช้ระยะเวลานานในการสืบค้นพบประพันธ์ที่สะท้อนอารมณ์ของตัวละครนางวันทอง หากนักเรียนลืมนำหนังสือมา ครูให้นักเรียนสืบค้นตัวบทจากอินเทอร์เน็ต โดยใช้สมาร์ทโฟนของนักเรียน หากนักเรียนนักเรียนขาดเรียนในคาบเรียนก่อนหน้า กรณีที่นักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ขาดเรียนในคาบก่อนหน้า ครูใช้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันอธิบาย กรณีที่นักเรียนในกลุ่มส่วนใหญ่ขาดเรียน ครูทบทวนเนื้อหาให้ทันที และให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากวิดีโอการสอนที่ได้บันทึกไว้

(ตามลิงก์ <https://www.youtube.com/watch?v=yccXF5R9Sbs&list=PL14RBMiUC7R7gx2uhgRxn-S4ybeF8wjMy&index=19>)

- ปัญหา นักเรียนสับสนเกี่ยวกับประเด็นของแผนผังที่ใช้ในการสรุปความคิด แก้ไขโดยให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับบทสนทนาที่คลาดเคลื่อน และให้นักเรียนสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม

- ปัญหา นักเรียนตอบคำถามในแบบทดสอบได้ แต่ไม่อาจสามารถอธิบายวิธีคิดในการตอบได้ ครูแก้ปัญหาโดยใช้คำถามนำ ค่อย ๆ กระตุ้นผู้เรียนให้เชื่อมโยงความคิด ในกรณีที่นักเรียนขาดเรียนคาบก่อนหน้า ครูอธิบายทบทวนความเข้าใจให้ใหม่ กรณีที่นักเรียนมีพื้นฐานอ่อน ทำให้เชื่อมโยงไม่ได้ ครูใช้วิธีการให้เพื่อนในห้องช่วยกันตอบ และครูเสริมความเข้าใจให้แก่ นักเรียน

๔. ขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. สมเด็จพระพันวษาทรงให้มีการไต่สวนความและค่าน้ำพิสูจนในคดีเรื่องใด

๑. ขุนช้างลงว่าพลายแก้วตายในสนามรบ	๒. ขุนช้างลงพลายงามไปฆ่า
๓. ขุนช้างให้บัวไพร่มาอุตนางวันทอง	๔. ขุนช้างเมาเหล้ามีเรื่องวิวาทกับพลายงาม

๒. ผลของการตัดสินในข้อ ๑ เป็นอย่างไร

๑. ขุนช้างแพ้คดี สมเด็จพระพันวษาให้ประหารชีวิตขุนช้าง
๒. ขุนช้างแพ้คดีต้องถูกจำคุก นางวันทองกลับไปอยู่กับขุนแผน
๓. ขุนช้างชนะคดี ส่วนขุนแผนถูกลงโทษด้วยการถูกปรับไหม
๔. ขุนช้างชนะคดี สมเด็จพระพันวษาให้นางวันทองกลับไปอยู่กับขุนช้าง

๓. ข้อใดสะท้อนค่านิยมต่างจากข้ออื่น

๑. ฝ่ายพ่อมีบุญเป็นขุนนาง	แต่แม่ไปแนบข้างคนจั๊กไร
๒. ทุกวันนี้ลูกชายสบายยศ	พร้อมหมดเมียมึงก็มีสอง
๓. ข้าพเจ้าเป็นบ่าวพระหมื่นไวย	เป็นขุนหมื่นรับใช้อยู่ในบ้าน
๔. เสียดแรงเป็นลูกผู้ชายไม่อายเพื่อน	จะพาแม่ไปเรือนให้จงได้

๔. “ทุกวันนี้ลูกชายสบายยศ พร้อมหมดเมียมึงก็มีสอง” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาหมายถึงใคร

๑. สร้อยฟ้ากับศรีมาลา	๒. แก้วกิริยากับลาวทอง
๓. วันทองกับลาวทอง	๔. ศรีมาลากับศรีประจัน

๕. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับคำที่ขีดเส้นใต้

จะกล่าวถึงโสมเจ้าพลายงาม	เมื่อเป็นความชนะขุนช้างนั้น
กลับมาอยู่บ้านสำราญครั้น	เกษมสันต์สองสมภิมรณยวน
๑. การดำเนิน	๒. การทะเลาะวิวาท
๓. ขุนแผน	๔. การแต่งงาน

๖. “ครานั้นพระองค์ผู้ทรงเดช พึงเหตุขุนเคืองเป็นหนักหนา
อ้ายหมื่นไวยทำใจหงัดการ ตกว่าบ้านเมืองไม่มีนาย”

ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้เกิดข้อความดังกล่าวข้างต้น

๑. พลายงามลอบขึ้นเรือนผู้อื่นในยามวิกาลทั้ง ๆ ที่เป็นขุนนางผู้ใหญ่
๒. พลายงามเป็นขุนนางผู้ใหญ่แต่กลับไม่รักษากฎหมายบ้านเมือง

๓. พลายงามกระทำการเหมือนไม้เกรงพระราชาญาแม้แต่น้อย

๔. พลายงามมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับขุนช้างไม่รู้จบสิ้น

๗. ข้อใดสะท้อนสภาพสังคมต่างจากข้ออื่น

๑. ได้ยินเสียงฆ้องย่าประจำวัง	ลอยลมล่องดั่งถึงเคหา
๒. คະเนนบ้าย่ามได้สามครา	ดูเวลาปลอดห้วงหักหิน
๓. จับดาบเคยปราบณรงค์รบ	เสร็จครบบริกรรมพระคาถา
๔. ด้วยเดชพระเวทวิเศษประสิทธิ์	ผอญุคิดรักใคร่พระทัยอ่อน

๘. คำว่า “คืน” ในข้อใดต่างจากข้ออื่น

๑. เมื่อคราวตัวแม่เป็นคนกลาง	ท่านก็วางบท <u>คืน</u> ให้บิดา
๒. ไม่ตายคลาย <u>คืน</u> ฟื้นขึ้นได้	กุขอแม่ไว้พอเห็นหน้า
๓. แต่พอให้เคลื่อนคลายหลายเวลา	จึงจะส่งมารดานั้น <u>คืน</u> ไป
๔. ให้คำมั่นสั่งมาว่ายังยืน	พอหายเจ็บแล้วจะ <u>คืน</u> ไม่บ่นใจ

๙. “ดังทองคำทำเลี่ยมปากกะลา
เหมือนแมลงวันว่อนเกล้าที่เนาข้าว
ดอกมะเดื่อจะเจือดอกพะยอม
หน้าตาคล้ายเหมือนมินหม่อมม
มาเกลือกกลั้วปทุมมาลย์ที่หวานหอม
ว่านักแม่จะตรอมระกำใจ”

คำประพันธ์นี้ตรงกับสำนวนไทยข้อใด

๑. ช่มเขาโคชินให้กินหญ้า	๒. กิ่งทองใบหยก
๓. ดอกฟ้ากับหมาวัด	๔. กระต่ายหมายจันทร์

๑๐. จากข้อ ๒๒ ข้อใดไม่ใช่การเปรียบเทียบระหว่างขุนช้างกับนางวันทอง

๑. ปากกะลา – ทองคำ	๒. หน้าตาคล้าย – มินหม่อมม
๓. แมลงวัน – ปทุมมาลย์	๔. ดอกมะเดื่อ – ดอกพะยอม

๑๑. “จะกล่าวถึงโฉมเจ้าพลายงาม
อ้ายขุนช้างสารพัดเป็นศัตรู
.....”

พลายงามแก้ไขข้อวิตกของตนด้วยวิธีใด

๑. ร่างฟ่องทองเทียบให้เรียบร้อย	ถ้อยคำดีถ้วนเป็นหนักหนา
๒. สู้ตายขอถวายซึ่งฎีกา	แค้นเหลือปัญญาจะทานทน
๓. พยาบาลคุณพระนายพอลายไ้	คุณอย่าสงสัยว่าไปอื่น
๔. เอาเถิดเป็นไรก็เป็นไป	ไม่เอากลับมาได้มิใช่กู

๑๒. ความในข้อใดที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าตัวละครมีความเชื่อที่สอดคล้องกับหลักพระพุทธศาสนา

๑. เอนี่เนื้อเคราหกรรมมานำคิด	นำอายุมิตรหมองใจไม่หายหมาง
๒. ลงยันต์ราชะเอาปะอก	หยิบยกมวงคลขึ้นใส่หัว
๓. สองมือปิดตาเหมือนทำเปรต	ใครมาเทศน์เอาผ้าอุไปไหน
๔. พอพบท่านมารดาฆ่าส่งทุกข์	ข้าพเจ้าร้องปลุกไปในบ้าน

๑๓. จากบทประพันธ์ต่อไปนี้ตรงกับสำนวนในข้อใด

“ ถ้าอ้ายไว้อยากจะใครได้แม่มา	ชวนพ่อฟ้องหาเอาเป็นไร
อัยการศาลโรงที่มีอยู่	กว่ากูตัดสินให้ไม่ได้
ชอบทวนด้วยลวดให้ปวดไป	ปรับไหมให้เท่ากับชายชู้ ”

๑. ขึ้นโรงขึ้นศาล	๒. บ้านเมืองมีชื่อมีแป
๓. เลือดยอมขันกว่าน้ำ	๔. นายว่าข้าพลอย

๑๔. ข้อใดใช้ภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

๑. ร้องโอดโदดินเพียงสิ้นใจ	จึงใช้ให้ตัวข้ามาแจ้งการ
๒. ประหนึ่งว่าวันทองนี้สองใจ	พบไหนก็เป็นแต่เช่นนั้น
๓. หัวอกใครได้ค้นในแผ่นดิน	ไม่เคียดดินเท่าที่กับวันทอง
๔. อีสันถ้อยจัญไรใจหมิ่น	ดังเพชรนิลเกิดขึ้นในอาจรม

๑๕. คำว่า “เป็น” ในข้อใดต่างจากข้ออื่น

๑. เจ้าพลายงามตามรับเอากลับมา	ที่นี่หน้าจะคำเป็นน้ำหมึก
๒. อ้ายข้างมันก็ฟ้องเป็นสองนัย	ว่าอ้ายไวรักแม่ให้บิดา
๓. เร่งเร็วเหยยพระยายมราช	ไปพันพาดเสียให้มันเป็นผู้
๔. กุเลียงมึงถึงให้เป็นหัวหมื่น	คนอื่นรู้ว่าแม่ก็ขายหน้า

เฉลย

1. ตอบ 2.	9. ตอบ 3.
2. ตอบ 1.	10. ตอบ 2.
3. ตอบ 4.	11. ตอบ 3.
4. ตอบ 1.	12. ตอบ 1.
5. ตอบ 3.	13. ตอบ 2.
6. ตอบ 4.	14. ตอบ 3.
7. ตอบ 1.	15. ตอบ 1.
8. ตอบ 2.	

แบบประเมิน

๑. แบบประเมินการจดบันทึก

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนบันทึกระดับคุณภาพการจดบันทึกของนักเรียนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการจดบันทึกงาน

ระดับคุณภาพ	4	3	2	1
ประเด็นการประเมิน				
การจดบันทึกสาระสำคัญ	จดบันทึกโดยสรุปสาระสำคัญของตัวละครได้ถูกต้อง และครบถ้วนทุกตัวละคร โดยที่เขียนอธิบายพฤติกรรมของตัวละครชัดเจน รวมถึงยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ปรากฏในเรื่องอย่างชัดเจน	จดบันทึกโดยสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับตัวละครที่ศึกษาได้ถูกต้อง และครบถ้วนทุกตัวละคร เขียนอธิบายพฤติกรรมของตัวละครที่ศึกษาชัดเจน แต่ไม่ได้เชื่อมโยงตัวอย่างที่พฤติกรรมที่ปรากฏในเรื่อง	จดบันทึกโดยสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับตัวละครที่ศึกษาได้ถูกต้อง รวมถึงอธิบายพฤติกรรมของตัวละครได้ แต่จดบันทึกสาระสำคัญไม่ครบทุกตัวละคร	จดบันทึกโดยสรุปสาระสำคัญของตัวละครที่ศึกษาได้ แต่ไม่ครบทุกตัวละคร และไม่ได้เขียนอธิบายพฤติกรรมหรือยกตัวอย่างที่ปรากฏในเรื่อง

ระดับคุณภาพ

4 = ดีเยี่ยม

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ควรพัฒนา

๒. แบบประเมินการเขียนแผนผังสรุปความคิด “กิจกรรมใคร่หาวันทอง”

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง กับระดับคะแนน

กลุ่มที่ถูกประเมิน.....เลขที่สมาชิก.....

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การทำแผนผังความคิด				
2	การระบุประเด็นสำคัญ				
3	การอธิบายความคิด				
4.	การคิดเชื่อมโยง (ประเมินสมรรถนะสำคัญ)				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนผังสรุปความคิด

ระดับคุณภาพ	4	3	2	1
ประเด็นการประเมิน				
การทำแผนผังสรุปความคิด	จัดทำแผนผังความคิดได้ สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด เลือกใช้ชนิดแผนผังได้ สอดคล้องเหมาะสมกับการสรุปความคิด	จัดทำแผนผังความคิดได้ สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด แต่เลือกใช้ชนิดแผนผังไม่เหมาะสมสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการนำเสนอ	จัดทำแผนผังความคิดโดยเลือกใช้ชนิดแผนผังที่น่าสนใจ แต่ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	จัดทำแผนผังไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด และไม่ได้สรุปความคิดในรูปแบบแผนผัง
การระบุประเด็นสำคัญ	ระบุหัวข้อ/ประเด็นสำคัญในการอภิปรายครบถ้วนตามที่กำหนด	ระบุหัวข้อ/ประเด็นสำคัญในการอภิปรายได้สอดคล้องกับที่กำหนด แต่ไม่ครบถ้วนขาดไป 1 ประเด็น	ระบุหัวข้อ/ประเด็นสำคัญในการอภิปรายได้สอดคล้องกับที่กำหนด แต่ไม่ครบถ้วนขาดไป 2 ประเด็น	ระบุหัวข้อ/ประเด็นสำคัญในการอภิปรายได้สอดคล้องกับที่กำหนด แต่ไม่ครบถ้วนขาดไป 3 ประเด็น
การอธิบายความคิด	ระบุข้อความที่แสดงถึงการอธิบาย/ขยายความคิดจากประเด็นหลักครบถ้วนทุกประเด็น	ระบุข้อความที่แสดงถึงการอธิบาย/ขยายความคิดจากประเด็นหลักได้ แต่ไม่ครบถ้วน โดยขาดการขยายความคิดจากประเด็นอภิปราย 1 ประเด็น	ระบุข้อความที่แสดงถึงการอธิบาย/ขยายความคิดจากประเด็นหลักได้ แต่ไม่ครบถ้วน โดยขาดการขยายความคิดจากประเด็นอภิปราย 2 ประเด็น	ระบุข้อความที่แสดงถึงการอธิบาย/ขยายความคิดจากประเด็นหลักได้ แต่ไม่ครบถ้วน โดยขาดการขยายความคิดจากประเด็นอภิปราย 3 ประเด็น
การคิดเชื่อมโยง (พฤติกรรมบ่งชี้ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของส่วนประกอบของข้อมูล)	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่ศึกษาในเรื่องได้อย่าง สมเหตุสมผล	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับ เหตุการณ์ ที่ศึกษาในเรื่องได้	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ ของข้อมูลได้ ถูกต้อง แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ ที่ศึกษาในเรื่องได้	ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบ ต่างๆ ของข้อมูล และ ไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ ที่ศึกษาในเรื่องได้

เกณฑ์การประเมินตัดสินคุณภาพ

13-16 = ดีมาก

10-12 = ดี

7-9 = พอใช้

4-6 = ควรพัฒนา

๓. แบบประเมินประเมินชิ้นงาน “วรรณคดีมีชีวิต”

คำชี้แจง : ให้อ่านประเมินชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง กับระดับคะแนน

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์บุคลิกลักษณะนิสัยตัวละคร				
2	การเชื่อมโยงบทเพลงที่สอดคล้องกับตัวละคร				
3	การระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละคร				
4	ความคิดสร้างสรรค์ของผลงาน				
5	ความสามารถในการสื่อสาร				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนผังสรุปความคิด

ระดับคุณภาพ	4	3	2	1
ประเด็นการประเมิน				
การวิเคราะห์บุคลิกลักษณะนิสัยตัวละคร	เขียนอธิบายวิเคราะห์ตัวละครได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาตอนที่ศึกษา มีการเชื่อมโยงบทประพันธ์ที่สะท้อนบุคลิกลักษณะและอธิบายเชื่อมโยงได้อย่างชัดเจน	เขียนอธิบายวิเคราะห์ตัวละครได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาตอนที่ศึกษา มีการเชื่อมโยงบทประพันธ์ที่สะท้อนบุคลิกลักษณะ แต่ไม่ได้อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างบทวิเคราะห์และบทประพันธ์	เขียนอธิบายวิเคราะห์ตัวละครได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาตอนที่ศึกษา มีการอธิบายเชื่อมโยงพฤติกรรมสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง แต่ไม่ได้ระบุค่าประพันธ์ที่สอดคล้อง	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครได้ แต่ไม่ได้เชื่อมโยงกับเนื้อหาตอนที่ศึกษา หรือไม่ถูกต้องตามเนื้อหาตอนที่ศึกษา และไม่ได้เชื่อมโยงบทประพันธ์ที่เกี่ยวข้อง
การเชื่อมโยงบทเพลงที่สอดคล้องกับตัวละคร	เชื่อมโยงกับบทเพลงและยกตัวอย่างเนื้อเพลงที่สอดคล้องกับบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ รวมถึงมีเขียนอธิบายความเชื่อมโยงสอดคล้อง	เชื่อมโยงกับบทเพลงและยกตัวอย่างเนื้อเพลงที่สอดคล้องกับบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ แต่ไม่ปรากฏการเขียนอธิบายเชื่อมโยง	เชื่อมโยงกับบทเพลงและเขียนอธิบายความเชื่อมโยงสอดคล้อง แต่ไม่ได้ยกตัวอย่างเนื้อเพลงที่สอดคล้องกับบุคลิกลักษณะของตัวละคร	เชื่อมโยงกับบทเพลงที่สอดคล้องกับตัวละครได้ แต่ไม่ได้ยกตัวอย่างเนื้อเพลง และเขียนอธิบายความเชื่อมโยงสอดคล้อง

ระดับคุณภาพ	4	3	2	1
ประเด็นการประเมิน				
การระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละคร	ระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละครได้สอดคล้องกับพฤติกรรมตามที่ปรากฏในเนื้อหาวรรณคดีที่ศึกษา พร้อมทั้งอธิบายเชื่อมโยงการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างชัดเจน	ระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละครได้สอดคล้องกับพฤติกรรมตามที่ปรากฏในเนื้อหาวรรณคดีที่ศึกษา แต่ยังอธิบายเชื่อมโยงการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันไม่ชัดเจน คลุมเครือ	ระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละครได้สอดคล้องกับพฤติกรรมตามที่ปรากฏในเนื้อหาวรรณคดีที่ศึกษา แต่ไม่ได้อธิบายเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	ระบุข้อคิดที่ได้จากตัวละคร แต่ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมตามที่ปรากฏในเนื้อหาวรรณคดีที่ศึกษา
ความคิดสร้างสรรค์ของผลงาน	เขียนเชื่อมโยงชีวิตตัวละครกับบทเพลงที่แปลกใหม่ และสอดคล้องกับเนื้อหาโดยที่เป็นเนื้อหาในทางบวกและเป็นประโยชน์	เขียนเชื่อมโยงชีวิตตัวละครกับบทเพลงที่แปลกใหม่ เป็นเนื้อหาในทางบวกและเป็นประโยชน์ แต่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา	เขียนเชื่อมโยงชีวิตตัวละครกับบทเพลงที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา แต่เป็นเพลงเก่า	เขียนเชื่อมโยงชีวิตตัวละครกับเนื้อเพลงที่ไม่สอดคล้อง หรือไม่ได้เขียนเชื่อมโยง
เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองพร้อมยกตัวอย่างประกอบได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเอง พร้อมยกตัวอย่างประกอบสอดคล้อง กับเรื่องที่ถ่ายทอด	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเอง พร้อมยกตัวอย่างประกอบแต่ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ถ่ายทอด	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเอง และ ไม่มีตัวอย่างประกอบ	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสาร ที่อ่าน ฟังหรือดูตามแบบ

เกณฑ์การประเมินตัดสินคุณภาพ

17-20 = ดีมาก 13-16 = ดี 9-12 = พอใช้ 5-8 = ควรพัฒนา

4. แบบประเมินการตอบคำถาม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนบันทึกระดับคุณภาพการจดบันทึกของนักเรียนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการจดบันทึกงาน

ระดับคุณภาพ	4	3	2	1
ประเด็นการประเมิน				
การตอบคำถาม	เขียนคำตอบได้ถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับประเด็นคำถาม โดยที่อธิบายความคิดได้ชัดเจน	เขียนคำตอบได้ถูกต้อง สอดคล้องกับคำถาม อธิบายความคิดได้ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วนทุกประเด็นคำถาม	เขียนคำตอบได้ถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับประเด็นคำถาม แต่ไม่อธิบายให้ชัดเจน	เขียนคำตอบไม่ถูกต้อง หรือไม่สอดคล้องกับประเด็นคำถามที่ใช้อภิปราย

ระดับคุณภาพ

4 = ดีเยี่ยม

3 = ดี

2 = พอใช้

1 = ควรพัฒนา

5. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้

คำชี้แจง : ให้อาจารย์ประเมินชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง กับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	ผ่าน (1)	ไม่ผ่าน (0)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๔.๒.๑ ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	ไม่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม มีการ
๔.๒.๒ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้		มีการบันทึกความรู้	มีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ความรู้	บันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ความรู้
๔.๒.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไปนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวอย่างสื่อนำเสนอ PowerPoint ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

วรรณคดีเรื่อง
ขุนช้างขุนแผน
ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

ตัวบทสำคัญ

สร้างความเข้าใจร่วมกัน

“ขอบผัดพองจิตคะนึ่งตรอง
อันคัวน้องมลทินหาสิ้นไม่
ประหนึ่งว่าวันทองนี้สองใจ
พบไหนก็เป็นแต่เขานั้น”
เนื้อความข้างต้นเป็นคำพูดของใคร
และมีสาระสำคัญว่าอย่างไร ?

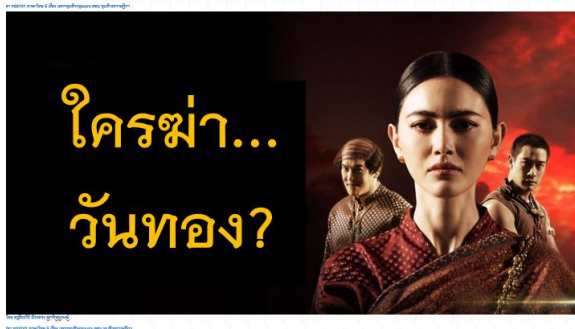

การวิเคราะห์และวิจารณ์เบื้องต้น
วรรณคดีเรื่อง
ขุนช้างขุนแผน
ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

วิชาภาษาไทย 5 ท33101
โดย
ครูจิระวีร์ บัวทอง ศึกษานิเทศก์
ครู จิระกานต์ ครูชำนาญการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนิคมพัฒนา

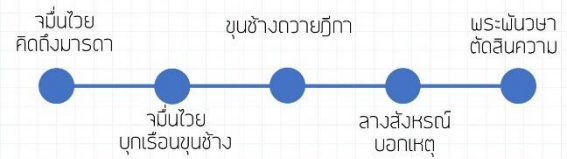
ใครฆ่า...
วันทอง?

ช่วงแลกเปลี่ยน
เรียนรู้

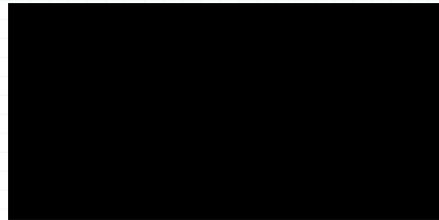

เรื่องย่อ

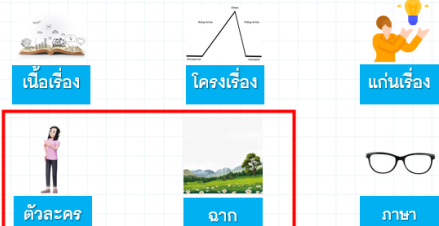

เชื่อมโยงประสบการณ์

นักเรียนคิดว่าเพลงต่อไปนี้สอดคล้องกับเรื่องราว/ชีวิตของวันทองอย่างไรบ้าง ?

ประเด็นการพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในการประพันธ์วรรณคดี

กิจกรรมการอภิปราย

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและร่วมกันอภิปรายกันว่า

1. “มันเกิดเหตุทั้งนี้ก็เพราะหญิง” จริงหรือไม่ อย่างไร ?
2. ในเรื่องนี้ใครบ้างที่เป็นคนดี อย่างไร ?
3. ในเรื่องนี้ใครบ้างที่เป็นคนไม่ดี อย่างไร ?
4. ใครบ้างที่มีส่วนทำให้วันทองต้องตาย อย่างไร ?

คำถามชวนคิด
นักเรียนคิดว่า

“บทเรียนจากตัวละคร สอน/ให้ข้อคิดอะไรแก่ตัวเรา?”

ภาพจาก: น. ธีระเดชงูเงี้ยว

ตัวอย่างมิวสิกวิดีโอที่นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้

ตัวอย่างวิดีโอบทเรียนเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา จัดทำโดย ครูธีระวีร์ วีรพัชรางกูร (ผู้นำเสนอแผน)

ขุนช้างขุนแผน ภาษาไทยครูเปรี๊ยะ

วันทอง
 -เล่าเหตุการณ์ความหลัง/เตือนสติจมีน ไวย

เมื่อพ่อเจ้าเข้าคุกแม่ก้องแก่

ถึงพ่อเจ้าเล่าไม่รู้วาร้ายดี

เมื่อพ่อเจ้ากลับมาแต่เซียงใหม่

เพื่อคราวตัวแม่เป็นคนกลาง

เจ้าเป็นถึงหัวหมื่นมหาเส็ก

จงเร่งกลับไปคิดกับบิดา

เขาจุดไฟจะแขวงแขวงหนี

เป็นหลายปีแม่บออยู่กับขุนช้าง

ไม่เพ็ดทูลสิ่งไรแต่สักอย่าง

ทำนก็วางบกกับให้บิดา

มิใช่เด็กดองงงฟังคำแม่ว่า

ฟ้องหาราบทูลพระทรงธรรม์

ภาษาไทยครูเปรี๊ยะ
 KruTeeสอนไทย - 19 / 36

17

18

20

ทั้งหมด

จากซีรีส์นี้

จาก KruTeeสอนไทย

ขุน

ภาษาไทย ม.6 | ขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา-ตัวบทสำคัญ

KruTeeสอนไทย

ผู้ติดตาม 2.58 พัน คน

ติดตาม

144

แชร์

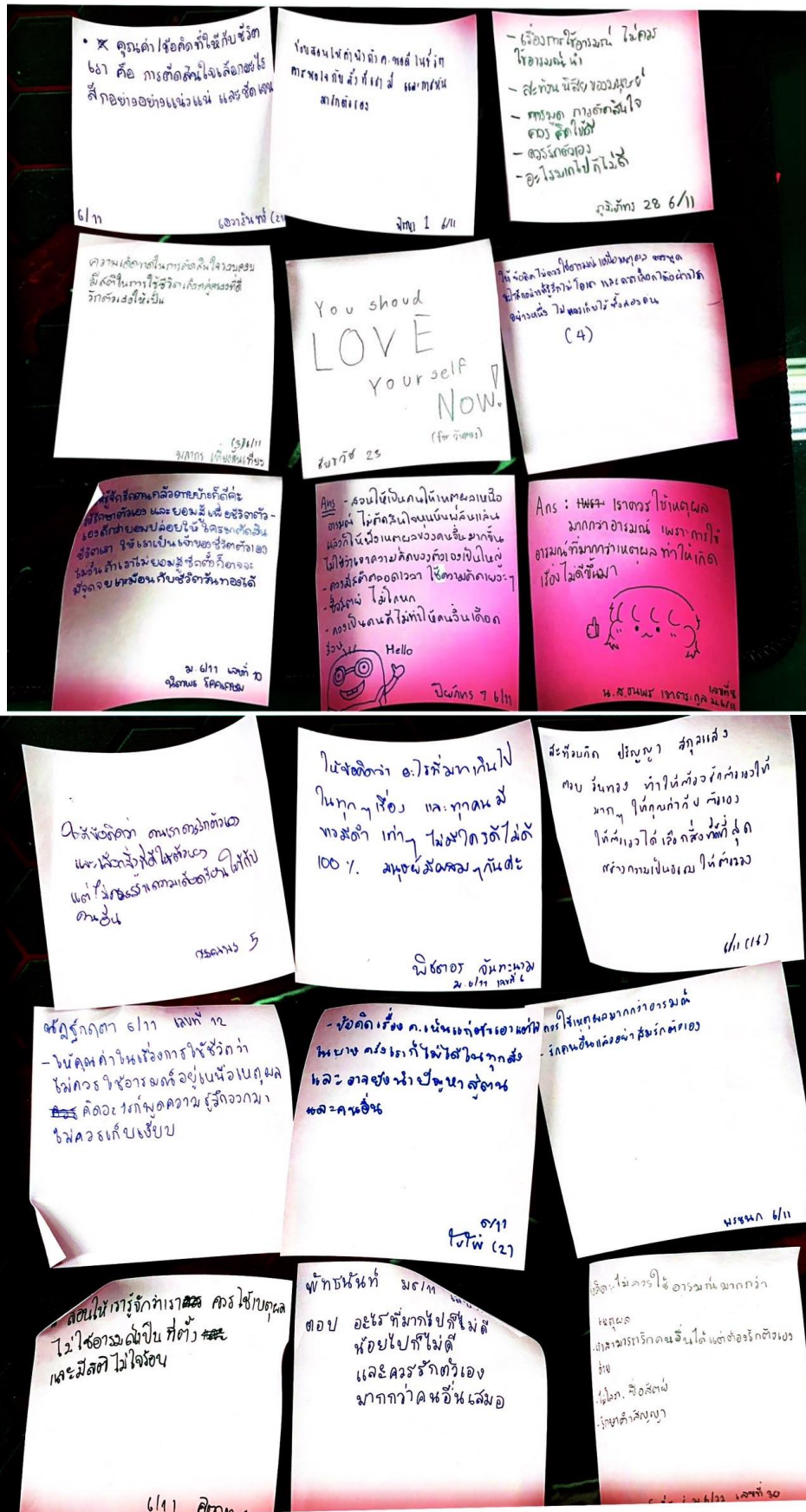
...

การดู 7.7 พัน ครั้ง 4 ปีที่แล้ว

การประเมินตัวชี้วัดระหว่างทาง

(ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง)

สังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีโดยเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

วรรณคดีมีชีวิต : วิจารณ์ตัวละคร

“พระพันวษา”

วิเคราะห์บุคลิกลักษณะตัวละคร :

ตัวละครพระพันวษาเป็นตัวละครที่ขึ้นชื่อเรื่องการไม่โหด พระพันวษาเป็นคนเจ้าอารมณ์ อารมณ์ร้อน อยู่บ่อยครั้ง แต่ถึงอย่างนั้นพระพันวษาก็เป็นตัวละครที่มีความยุติธรรมเมื่อมีการฟ้องร้องในเรื่องต่างๆ พระพันวษายังเป็นคนที่ไม่ตัดสินคนทันทีในทันทีแรกให้โอกาสส่วนทองในการเลือกและในตอนแรกยังไม่ตัดสินวันทองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดีแค่มองว่าวันทองเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดการทะเลาะขึ้น

เพลงที่สอดคล้องกับตัวละคร

ชีวิตตัวละครพระพันวษาสอดคล้องกับเพลง

หัวร้อน ตามเนื้อเพลงที่ว่า

“เธอมาทำให้ฉันหัวร้อน
ไม่เคยเป็นมาก่อน
หัวร้อนเป็นอย่างไร”

พิจารณาได้จากเนื้อความว่า :

มันเกิดเหตุทั้งนี้ก็เพราะหญิง

จำจะคิดรักใหญ่ให้พี่สนพ

จึงทิ้งทวงช่วงชิงอยู่อย่าง

ให้ลูกตอกลอยแต่ถึงเดี๋ยว

—

ถ้ารักใหม่ก็ไปอยู่กับอำมา

อย่าเวรอนวนไปให้คนมันหมั่นแค้น

ถ้ารักเก่าเข้าข้างอำมา

อย่าเวรอนวนไปให้คนมันหมั่นแค้น

พิจารณาจากชีวิตของพระพันวษา พระพันวษามีอารมณ์ที่ค่อนข้างจะรุนแรงและไม่ค่อยรับฟังคนอื่น จากเนื้อเพลงทำให้นึกถึงเมื่อตอนที่พระพันวษามีอารมณ์หัวร้อนที่มีการมาฟ้องเรื่องวันทองหลายครั้งจนเกิดการตัดสินคดีวันทองในที่สุด และการหัวร้อนของพระพันวษาก็มีเรื่องขุนช้างที่ไม่มีการยกอีกด้วย และมีอีกหลายๆเรื่องที่ทำให้หัวร้อน

ข้อคิดที่ได้จากพระพันวษา

- เราไม่ควรที่จะใช้อารมณ์ในการตัดสินใจทุกอย่างควรคิดแต่ไตร่ตรองให้ดีก่อนที่จะตัดสินอะไรออกไป การที่เราใช้อารมณ์มากเกินไปทำให้ผลที่ตามมาไม่ดีมากนัก
- เรื่องการใช้คำพูด เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริงในสมัยก่อน สมัยนั้นมีการใช้คำพูดที่ดูอาจะรุนแรงเป็นเรื่องปกติ แต่หากเป็นในสมัยปัจจุบันการใช้คำรุนแรงไม่ว่าจะเป็นคนใหญ่คนโตพูดกับคนอื่น ๆ หรือการสนทนาด้วยตนเอง การใช้คำพูดแบบนี้จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกแสบกับคำพูดและส่งผลเสียในด้านต่างๆ

วรรณคดีมีชีวิตร : วิจารณ์ตัวละคร วันทอง

วิเคราะห์บุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละคร

วันทองมีบุคลิกลักษณะนิสัยที่ฉลาด ใช้ชีวิตด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์
พิจารณาจากการที่จึ่งมั่นไวพยามยามมาสู่วันทอง แต่วันทองบอกให้
กลับไปก่อนแล้วไปทูลพระพันวษา พิจารณาได้จากเนื้อความ
เจ้าเป็นถึงหัวหมื่นมหาเล็ก มิใช่เด็กดอกจึ่งฟังคำแม่ว่า
จึ่งเร่งกลับไปคิดกับบิดา พ้องหากทราบทูลพระทรงธรรม

เพลงที่สอดคล้อง

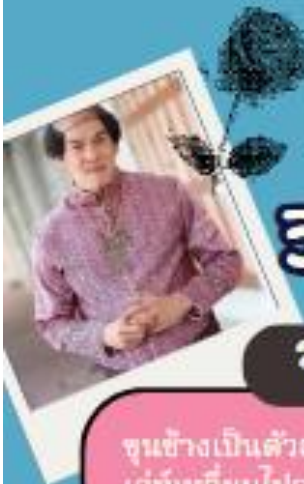
ชีวิตของวันทองสอดคล้องกับเพลงรักสามเส้า ตามเนื้อความที่ว่า

“คนคนหนึ่งเขาช่างดีกับฉันจะทิ้งเขาลงยังไ
คนหนึ่งเคยทิ้งไปแต่รักไม่เคยจางหาย
ฉันไม่ใช่เจ้าหญิงจากไหนก็คงต้องเลือกสักทาง
ทางที่รักสามเส้าต้องจบ”

พิจารณาจากที่วันทองต้องตัดสินใจว่าจะอยู่กับขุนช้าง ขุนแผน หรือ
พลายงาม และสุดท้ายวันทองเลือกจะใช้คำพูดที่เป็นกลางเพื่อให้พระ
พันวษาดัดสันใจ

ข้อคิดที่ได้จากตัวละคร

เราควรพูดเพื่อรักษาสีทรีของตัวเอง ควรมีความคิด และการ
ตัดสินใจเป็นของตัวเอง ความล้มเหลอนำมาสู่ตัวเองได้

วรรณคดีมีชีวิต

วิจารณ์ตัวละครขุนช้าง

วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละคร

ขุนช้างเป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยที่เจ้าเล่ห์ คิดอุบาย เล่ห์เหลี่ยมไปจุดนางวันทอง พุศปด โกหกแม่ของวันทอง เพื่อให้สิ่งที่ตนต้องการ อิจฉาริษยาขุนแผนที่เป็นมิตรของตน โลกในสิ่งที่ตนไม่มี ไปแย่งเมียเพื่อนมา แต่ขุนช้างรักเดียวใจเดียว ไม่เคยนอกใจหรือทำให้นางวันทองรู้สึกขุ่นเคืองใจ โดยพิจารณาจากเนื้อความที่ว่า

ขุนช้างแต่อยู่ด้วยกันมา
เงินทองกองไว้มิให้ใคร

สำคัญหาได้ว่าให้เคืองไม่
ข้าไทใช้สอยเหมือนของตัว

บทเพลงที่สอดคล้อง

ชีวิตของขุนช้างสอดคล้องได้กับบทเพลง "ขุนช้างอ้ายอึก" ตามเนื้อความที่ว่า มีแต่ใจกับใจอ้ายอึกที่มันอึกจริง กะนั้นคือขุนแผนคนหล่อ คนที่พอสะหล่อยเรื่องผู้หญิง ถ้าถามถึงความอึกจริงได้ครึ่งอ้ายอึกอยู่ พิจารณาจากชีวิตของขุนช้างที่ตั้งแต่เกิดก็มีแต่ผู้คนตราหน้าว่าอัปลักษณ์ ชีพเร่ นารังเกียจ แม้แต่ผู้เป็นแม่ยังอับอายที่ขุนช้างเกิดมาหัวล้าน ต่างกับขุนแผนที่เกิด มาหน้าตาดี หล่อเหลา ขุนช้างมีแค่ใจที่รักนางวันทองจริง ไม่เคยเหลียวมองหญิง อื่น ตรงกันข้ามกับขุนแผน เจ้าชู้ ไม่ว่าจะเป็นไปรบเมืองใดก็มีหญิงกลับมา ถึงแม้ขุน ช้างจะหล่อไม่เท่าขุนแผน แต่เรื่องความจริงใจขุนช้างไม่แพ้ใคร

ข้อคิดที่ได้จากชีวิตของขุนช้าง

1) ทำอะไรต้องคิดใคร่ครวญให้ดี

ขุนช้างเป็นตัวละครที่ทำอะไรโผล่โผล่ผลาญ เห็นได้จากตอนถวายฎีกาให้พระพันวษาใน น้า คิดแล้วทำทันที ไม่ใคร่ครวญให้ดีจนทำให้ตนและผู้อื่นเดือดร้อนจากการกระทำ ของตนเอง

2) พอใจในสิ่งที่ตนมี

ขุนช้างมีลักษณะนิสัยที่โลภมาก อยากได้ในสิ่งที่ตนไม่มี ไปลักเมียขุนแผนมา แม้ ขุนช้างจะมีปมขาดความรักจากครอบครัว ก็ไม่ควรใช้เป็นข้ออ้างที่จะกระทำเช่นนั้น หากขุนช้างพอใจในสิ่งที่ มี ปัญหาทั้งหมดจะไม่เกิด

รัชชนก สรรแก้ว 6/11 33

วรรณคดีมีชีวิต: วิจารณ์ตัวละคร

วันทอง

วิเคราะห์บุคลิกลิขิตตัวละคร

วันทองเป็นคนที่ตรงไปตรงมา มีความอ่อนโยน ใจดี เป็นคนสวย มีมารยาทและกาลเทศะ มักจะห่วงคนรอบข้างอยู่เสมอ พิจารณาได้จากตอนที่จมีนไวยมาบุกเรือนขุนช้างเพื่อที่จะพาแม่กลับ ในขณะที่วันทองตกใจเล็กน้อย แต่ยังคงมีความใจเย็น และเป็นห่วงลูก กลัวจะเกิดเรื่อง พิจารณาจากเนื้อความที่ว่า

จงครวญใครให้เห็นข้อสำคัญ
ด้วยเป็นข้าลักไปไทลักมา

แม่นี่พรั่นกลัวแต่จะเกิดความ
เห็นเบื่องหน้าจะอิงแม่จึงห้าม

เพลงที่สอดคล้อง

ชีวิตของตัวละครวันทอง สอดคล้องกับเพลง why?/Boys don't cry ตามเนื้อเพลงที่ว่า
“ก็ครั้งแล้วที่รักมันทำร้าย จบเหมือนเดิม
คนอย่างฉันมีสิทธิ์รักใครบ้างไหม หรือเกิดมาเพื่อเสียใจแค่นั้น
แต่อยากรักใครสักครั้ง ทำไมยากเหลือเกิน”
พิจารณาจากวันทองที่ได้จากคนรัก โดนจุดไปจุดมา ไม่ได้ทำตามใจตัวเองสักครั้ง ไม่ได้อยู่กับคนที่ตัวเองรักสักที ทำไมจะรักใครสักคนดีๆ ทำไมมันมีอุปสรรคมากขนาดนี้

ข้อคิดที่ได้จากชีวิตของวันทอง

- 1.การเสียสละ จริงๆแล้ววันทองเป็นคนที่จิตใจดีมาก มักจะเป็นห่วงคนอื่นก่อนเสมอ เพื่อคนรอบข้าง
- 2.เราควรยืนหยัดด้วยตัวเอง วันทองแทบไม่เคยมีสิทธิ์มีเสียง หรือการได้ตัดสินใจอะไรสักอย่าง แม้จะอยากอยู่กับคนที่ตัวเองรักมากแค่ไหนก็ไม่ได้ตัดสินใจเลย
- 3.เข้มแข็ง มองในหลายๆมุม วันทองเจอเรื่องแย่มากมาย แต่ก็ยังเข้มแข็งอยู่เสมอ โดนคนหักหลัง โดนทุบตี หนีอยู่กับคนที่ไม่ได้รัก ถ้าอยากจะมีชีวิตที่เข้มแข็ง ก็อยากจะมีชีวิตที่เข้มแข็งเหมือนวันทอง